

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM ve YMM A.Ş.

BOĞAZIÇI BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

	www.bbdas.com.tr		/bbdas.com.tr		/bogazici_bbdas
	info@bbdas.com.tr		/bogazicibbdas		/company/bogazici-bagimsiz

Tarih : 19.04.2024

Sayı : BBDAS/2024-58

Konu : Anayasa Mahkemesi “Ek Vergi Düzenlemesinin” İptal Başvurusunu Reddetti

19 Nisan 2024 tarih 32522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 14.03.2024 tarih 2023/169 Esas Sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile; 7440 sayılı Kanunla getirilen “Ek Vergi Düzenlemesinin” iptali yönündeki başvuru reddedilmiştir.

1- Ek Vergi Düzenlemesinin Kapsamı :

Ek vergi, Kahramanmaraş ve çevre illerdeki depremin oluşturduğu olumsuz etkilerin giderilmesi, afetzede vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarının karşılanması ve bölgenin yeniden inşasına kaynak sağlanması amacıyla sadece 2022 hesap dönemine ilişkin olmak üzere bir defalığına ihdas edildi ve 12 Mart 2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmişti. (7440 sayılı Kanun, Mad. 10/27).

7440 sayılı Kanunla, 2022 Kurumlar Vergisi beyanlarındaki indirim ve istisna tutarları üzerinden, bir kereye mahsus %10 Ek Vergi alınmasına yönelik çıkarılmıştı.

2- Dava Süreci :

Bazı mükellefler geçmişe yönelik getirilen ek vergi düzenlemesinin Anayasaya aykırı olduğundan bahisle, ek verginin beyan edildiği 2022 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamelerini ihtirazi kayıtlarla vererek, düzenlemeyi ihtilaf konusu yapmışlardı.

Davaların büyük bölümü ilk derece mahkemelerince mükellef aleyhine karara bağlanmış, az sayıda davada ilk derece mahkemesi yapılan düzenlemeye ilişkin Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi bularak konuyu değerlendirilmek üzere Anayasa Mahkemesine taşımıştı.

Merkez :	Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL	Tel: 0 212 433 83 00	Fax: 0 212 433 83 03
Antalya İrtibat :	Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA	Tel: 0 242 248 26 06	Fax: 0 242 248 66 03
Kayseri İrtibat :	Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Sütsever Apt. No:55/11 K:6 Kocasinan / KAYSERİ	Tel: 0 352 220 50 30	Fax: 0 352 220 50 40
Bursa İrtibat :	İhsaniye Mah. İzmir Yolu Cad. No:110/A D:8 Nilüfer / BURSA	Tel: 0 224 240 09 07	Fax: 0 224 240 09 07
Bolu İrtibat :	Kıraçayır Mah. İzzet Baysal Cad. Güler 2 İş Hanı No:88 Kat:2/47 BOLU	Tel: 0 374 210 10 28	Fax: 0 374 210 10 29
Fethiye İrtibat :	Akarca Mah. Tarık Maro Cad. No:18/1 Fethiye /MUĞLA	Tel: 0 507 182 76 79	
Ticaret Sicil No :	700923	Mersis No :	0470058081600010
		Web :	www.bbdas.com.tr
		E-mail :	info@bbdas.com.tr

Bir vergi mahkemesi, açılan davada ileri sürülen anayasaya aykırılık iddialarını ciddi bularak, ek vergi düzenlemesinin Anayasa'nın 13, 35 ve 73. maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptali için Anayasa Mahkemesine gönderilmesine karar vermişti. (*İstanbul 1. Vergi Mahkemesi'nin 02.11.2023 tarihli ve E. No: 2023/1090 sayılı Kararı*).

İstanbul 1.Vergi Mahkemesi tarafından yapılan başvuruda; ek verginin kurumlar vergisi mükelleflerinin tamamını kapsamadığı, vergilendirmede tüm istisna ve indirim unsurlarının dikkate alınmadığı gerekçesiyle vergide eşitlik ilkesine aykırı davranıldığı belirtilmişti. Ayrıca vergiyi ihdas eden kuralın, vergiyi doğuran olaydan sonra yürürlüğe girdiği ve dolayısıyla geriyi yürütüldüğü için de Anayasaya aykırılık öne sürülmüştü.

3- Anayasa Mahkemesinin Kararı:

Anayasa Mahkemesi 14.3.2024 tarihli oturumunda, 09.03.2023 tarih ve 7440 sayılı Kanun'la getirilen Ek Verginin Anayasaya aykırılık iddiasını reddetti.

Bundan sonraki süreçte, Vergi Mahkemeleri verilen bu karara uymak zorunda kalacaklar.

4- Anayasa Mahkemesi Kararının Gerekçesi:

Kanunla ilgili incelemenin sadece konuyu Anayasa Mahkemesi önüne getiren Mahkemenin baktığı somut olay çerçevesinde incelenebileceği, bir geriye yürüme olsa da olağanüstü durumlarda bu tür düzenlemelerin yapılabileceği sonucuna varıldı.

Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararında, bu konuda 1999 depremi ardından getirilen ek vergiye yönelik iptal başvurusunun reddedildiği kararlara yönelik atıflarda bulundu.

Kararda, Anayasa Mahkemesi'nin deprem gibi olağanüstü olayların yaşadığı dönemde oluşan ekonomik kayıpların telafisi amacıyla "ölçülü olmak kaydıyla" ek vergilerin öngörülmesinin, mali güce göre vergilendirme ve vergi yükünün adaletli dağılımı ilkelerine aykırı olmadığına yönelik geçmiş kararların paralelinde hareket edildiği görüldü.

5- Gözler Emisyon Primi Kazancı İstisnası Üzerinden Hesaplanan Ek Vergi İle İlgili Verilecek Danıştay Kararına Çevrildi:

Emisyon primi kazancı istisnası üzerinden alınan ek vergi ile ilgili bir ihtilafta, farklı bir gelişme yaşanmış ve bir vergi mahkemesinde konu Anayasaya Mahkemesine taşınmadan, mevcut yasal düzenlemeden hareketle, vergi mahkemesince mükellefin istemi doğrultusunda, fazladan ödenen verginin faizi ile iadesi şeklinde karara bağlanmıştır.

Bu kararda; emisyon primi kazancı istisnası üzerinden ek vergi hesaplanması ile ilgili olarak Vergi Mahkemesi davacıyı haklı bularak, ek vergi tahakkukunun iptaline, davacıdan tahsil edilen ek vergi tutarının tahsil tarihinden itibaren işleyecek tecil faizi ile birlikte davacıya iadesine karar vermişti. (İstanbul 2. Vergi Mahkemesi'nin 20.12.2023 tarihli ve Esas No: 2023/1186, Karar No:2023/3048 sayılı Kararı)

Daha sonra bu karar istinaf aşamasında da aynı şekilde kabul edildi. Bu kabul sırasında Danıştayın daha önce emisyon primleri konusunda, emisyon primlerinin gelir olmadığı, istisnanın açıklama mahiyetinde getirildiği yolunda verilen kararı da zikredildi.

Öte yandan Ek Vergi Tebliğinin yürütmesinin durdurulması ve iptaline ilişkin doğrudan Danıştay'da açılan davada emisyon primi konusu da dahil tüm talepler reddedilmişti.

Emisyon prim kazancı istisnasına getirilen ek vergi ile ilgili tartışma bir mükellef tarafından Danıştay'a taşındı. Açılan dava ile, 3 Seri No.lu 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği'nin 5. Maddesinin 3. Fıkrasının (ç) bendinde yer alan "Emisyon Primi Kazancı İstisnası (5520 sayılı Kanun Madde 5/1-ç)" ibaresi ile 7. Maddesindeki 5 ve 9 no.lu örneklerin iptali ve dava sonuçlanıncaya kadar yürütmesinin durdurulması talep edildi. Danıştay, açılan bu davaya ilişkin olarak henüz bir karar vermedi. Kısa süre içerisinde bir karar vermesi de beklenmiyor. Çünkü, davaya bakan Danıştay 4. Dairesi'nin görev alanı değiştirildi, dosya 3. Daire'ye geçti. Dava süreci yeniden başlatılacak.

Danıştayın Anayasa Mahkemesi'nin bu kararından sonra emisyon primi konusunda konuyu nasıl sonuçlandıracağı önem kazandı. Kuvvetle muhtemel olarak, emisyon primi konusunda da Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda karara bağlanacağı beklenilmektedir.

Aksi durumda bu kez Anayasa Mahkemesi ile Danıştayın aynı konuda farklı kararlar nedeniyle karşı karşıya kaldığı bir durum oluşacaktır.

6- Mali İdare Ek Vergilerin Usulüne Uygun Beyan Edilip Edilmediğini Denetliyor:

Mali İdarece çok sayıda mükelleften beyan ettiği Ek Verginin olması gerekenden az olduğu iddiası ile izahat istenmiş, yapılan izahatlar genellikle kabul edilmediğinden, mükelleflere kendi rızaları ile beyanlarını düzeltmek ve ödeme yapmaları için bir ay süre verilmişti. Süre verilen bu şirketlerden beyanlarını düzeltmeyenlerin incelemeye alınması bekleniliyor.

7- Bundan Sonraki Süreçte Bireysel Başvuru Çerçevesinde Başka Bir Umut Doğar Mı?

Verilen bu karar sonrasında, vergi mahkemelerinin ek vergi düzenlemesinin Anayasaya aykırı olmadığından bahisle açılan davaları red etmeleri beklenilmektedir.

Red kararı üzerine, ek vergilerini ihtirazi kayıtla beyan eden mükelleflerden ödemelerini yapmayanların, gecikme zammıyla birlikte ödeme yapmaları gerekecek.

İhtilafını sürdürmek isteyen mükellefler ise; tüm yargı yollarını tükettikten sonra bireysel başvuru çerçevesinde tekrar Anayasa Mahkemesine götürebilme imkanlarını kullanabilecekler.

Anayasa Mahkemesi tarafından; ek vergi düzenlemesinin iptaline yönelik başvurunun reddedilmiş olmasına rağmen, bireysel başvuruda bulunan mükellefin zedelenen Anayasal hakkının varlığını kabul etme ve oluşan zararın tazmini yönünde karar verme olasılığı devam etmektedir. Ancak bu durumun olması ihtimali oldukça zayıf görülüyor.

Anayasa Mahkemesi Kararına Ulaşmak İçin TIKLAYINIZ.

Saygılarımızla.

BOĞAZİÇİ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

(!) Sirkülerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlı olup, vergiyi doğuran olay ve diğer yükümlülüklerin özelliğine göre farklılıklar oluşabileceğinden tereddüt edilen hususlarda konusunda uzman bir danışmandan veya yetkili kurumlardan görüş alınması gerekmekte olup, sadece sirkülerimiz esas alınarak yapılacak işlemler sonucunda doğabilecek zararlardan yazar veya müşavirliğimiz sorumlu tutulamaz.